

сті студентів та викладачів, заохочення студентів до участі в освітньому процесі, навчання протягом життя [2; 4].

Однією з основних складових переходу України до Болонського процесу є залучення студентів до участі у формуванні процесу навчання, бо їх відстороненість приводить до незацікавленості в навчанні та неспроможності працювати самостійно. Цей процес включає в себе як формування індивідуального плану кожного студента, так і оцінювання студентами викладацької праці. Дехто може сказати, що це недопустимий процес, але вірогідно, що це є однією з необхідних складових для підвищення якості освіти та більшої зацікавленості студентів у навчанні. Оцінка студентами викладацької діяльності може мати різний вигляд: вивчення студентської думки методом спостереження, інтерв'ю.

Саме дослідження не повинно містити в собі багато запитань, але повинно бути зрозумілими для респондентів, які будуть відчувати себе не лише споживачами «освітнього продукту», а й безпосередніми учасниками його формування. Воно може складатися з таких запитань, на основі відповідей на які, викладач зможе чітко зрозуміти, що необхідно змінити в структурі курсу, з'ясувати думку студентів відносно складності та зрозуміlostі викладення матеріалу, його цікавості та можливості подальшого практичного застосування.

М.Г. Вієвська, канд. пед. наук, доцент,
vievskaya@i.ua,

Криворізький економічний інститут Державного вищого
навчального закладу «Київський національний
економічний університет ім. Вадима Гетьмана» м. Кривий Ріг

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Підписання Болонської угоди спонукало до модернізації системи освіти України, в тому числі економічної. У 2006-2007 навчальному році у всіх ВНЗ країни III-IV рівнів акредитації запроваджено кредитно-трансферну систему ECTS, підготовлено відповідний Пакет інноваційних нормативних документів ECTS, розроблено рекомендації та здійснюються організаційні заходи із запровадження Додатку до диплома європейського зразка тощо.

Активну участь в означеніх процесах приймає і наш навчальний заклад, тому у доповіді буде розкрито теоретико-методологічні передумови розвитку вищої економічної освіти в контексті Болонської угоди, результати аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування вищої економічної школи, представлена концепція гармонізації особистісних та професійних аспектів у підготовці майбутніх менеджерів в умовах кредитно-модульної системи, розкрито дидактичні умови моделі гармонізації особистісних та професійних аспектів у підготовці фахівців з управління. Певна увага приділяється технології гармонізації особистісного та професійного в системі підготовки студентів до управлінської діяльності. Означені аспекти потребували:

- вивчення та узагальнення досвіду вітчизняних вищих економічних навчальних закладів з удосконалення системи підготовки менеджерів відповідно до вимог Болонського процесу;
- висвітлення питань працевлаштування випускників першого та другого циклу навчання;
- ознайомлення з особливостями системи оцінки якості підготовки фахівців з управління спеціалізації «Менеджмент організацій» та її відповідності європейським стандартам і нормам;
- вивчення проблеми мобільності майбутніх фахівців з менеджменту та професорсько-викладацького складу в міжнародному освітньому просторі;
- аналізу практики соціального партнерства вищих навчальних закладів з роботодавцями, громадянами і соціальними об'єднаннями і заличення їх до процесу вироблення і прийняття рішень з проблем якості підготовки управлінських кадрів у Дніпропетровській області та м. Кривому Розі тощо.

Проведена робота спонукала до підвищення обізнаності викладачів з питань кредитно-модульної системи організації навчального процесу та технології навчання на її основі і проведення семінарів для них. Програми семінарів, які містили наступні питання: кредитно-модульна система організації навчального процесу підготовки менеджерів; порядок організації навчального процесу підготовки фахівців з управління на підставі кредитно-модульної системи; технології навчання в умовах організації навчального процесу на підставі кредитно-модульної системи; кредити та кредитні системи; облік трудомісткості навчальної роботи у кредитах, тощо.